

ZAKON O POMOČI GOSPODARSTVU ZA OMILITEV POSLEDIC ENERGETSKE KRIZE (ZPGOPEK)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se zaradi izjemno visokih povišanj cen energentov določajo začasni ukrepi pomoči za področje gospodarstva in ohranitev delovnih mest v skladu s Sporočilom Komisije Začasni okvir za krizne ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu po agresiji Rusije proti Ukrajini 2022/C 426/01 (UL C št. 426 z dne 9. 11. 2022, str. 1; v nadaljnjem besedilu: začasni okvir) in likvidnostni ukrepi za gospodarstvo.

(2) Ukrepi pomoči za gospodarstvo in ohranitev delovnih mest iz tega zakona niso v nasprotju s sankcijami, ki jih je uvedla Evropska unija ali njeni mednarodni partnerji. Ukrepi so skladni z Uredbo Sveta (EU) št. 833/2014 z dne 31. julija 2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L št. 229 z dne 31. 7. 2014, str. 1), in Uredbo Sveta (EU) 2022/1269 z dne 21. julija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L št. 193 z dne 21. 7. 2022, str. 1).

2. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

- »energent« je električna energija, zemeljski plin in tehnološka para;
- »upravičen strošek« je strošek porabe energentov, ki jih upravičenec nabavi pri dobavitelju energentov kot končni odjemalec;
- »dobavitelj energentov« je neposredni zunanji dobavitelj energentov, ki ni povezan z upravičencem kot njegovo podrejeno ali nadrejeno podjetje, s katerim deluje kot en subjekt s skupnim virom nadzora v smislu tretjega odstavka 3. člena Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjeni z Uredbo Komisije (EU) 2021/1237 z dne 23. julija 2021 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 270 z dne 29. 7. 2021, str. 39), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 651/2014/EU), ali posredni dobavitelj energentov, ki ima z neposrednim zunanjim dobaviteljem energentov sklenjeno pogodbo za dobavo energentov, in zaračunava energente upravičencu po ceni, ki jo plača posredni dobavitelj neposrednemu zunanjemu dobavitelju energentov;
- »končni odjemalec« je upravičenec, ki nabavi energent od dobavitelja energentov;
- »energetsko intenzivno podjetje« je podjetje, ki je oproščeno plačila trošarine ali je bilo upravičeno do vračila plačane trošarine za energetsko intenzivna podjetja v skladu z zakonom, ki ureja trošarine;
- »EBITDA« je vsota celotnega dobička (AOP182) ali celotne izgube (AOP183) in finančnih odhodkov iz obresti (AOP167) ter amortizacije (AOP145);

- »dejanski stroški« so tisti stroški, ki so upravičencu v obdobju leta 2023 nastali in jih je mogoče dokazati z verodostojno listino dobavitelja energentov, iz katere je razvidna porabljena količina in cena na enoto porabljene energije;
- »ocenjeni stroški« so tisti stroški, ki upravičencu v obdobju leta 2023 še niso nastali, vendar jih upravičenec oceni na podlagi preteklih izkušenj poslovanja in pričakovanih poslovnih dogodkov;
- »primarna kmetijska proizvodnja« pomeni proizvodnjo, kot je opredeljena v 5. točki 2. člena Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 193 z dne 1. 7. 2014, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/2008 z dne 8. decembra 2020 o spremembi uredb (EU) št. 702/2014, (EU) št. 717/2014 in (EU) št. 1388/2014 v zvezi z obdobjem njihove uporabe in drugimi ustreznimi prilagoditvami (UL L št. 414 z dne 9. 12. 2020, str. 15), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 702/2014/EU);
- »sektor ribištva in akvakulture« pomeni gospodarski sektor, kot je opredeljen v točki d) 5. člena Uredbe (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L št. 354 z dne 28. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2020/560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2020 o spremembi uredb (EU) št. 508/2014 in (EU) št. 1379/2013 glede posebnih ukrepov za ublažitev vpliva izbruha COVID-19 na sektor ribištva in akvakulture (UL L št. 130 z dne 24. 4. 2020, str. 11).

II. POMOČ ZA GOSPODARSTVO

1. Splošne določbe o pomočeh za gospodarstvo

3. člen (upravičenci)

(1) Upravičenec ali upravičenka (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) do pomoči za gospodarstvo v skladu s tem zakonom je pravna ali fizična oseba, ki je organizirana v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, z zakonom, ki ureja zadruge, z zakonom, ki ureja gospodarske zbornice, z zakonom, ki ureja obrtno podjetniško zbornico, z zakonom, ki ureja reprezentativnost sindikatov, oziroma pravna oseba zasebnega prava, ki je organizirana v skladu z zakonom, ki ureja društva, ali zakonom, ki ureja zavode, in je bila registrirana v Republiki Sloveniji za opravljanje gospodarske dejavnosti do vključno 30. novembra 2021.

(2) Upravičenec ne more prejeti pomoči, če ima registrirano glavno dejavnost v skupini K po standardni klasifikaciji dejavnosti na dan 31. december 2022.

(3) Zoper upravičenca ne sme biti na dan oddaje vloge uveden stečajni postopek ali postopek likvidacije. Upravičenec ne sme imeti na dan oddaje vloge neplačanih zapadlih obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki znašajo 50 eurov in več, in ima izpolnjene obveznosti iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjega leta do dneva oddaje vloge. Če je upravičenec v postopku prisilne poravnave, ne sme imeti neporavnanih davčnih obveznosti, na katere ne učinkuje postopek prisilne poravnave ter so nastale po začetku postopka prisilne poravnave.

(4) Upravičenec ne more prejeti pomoči za gospodarstvo, če spada med odjemalce, kot jih določa 1. člen Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22 in 138/22) oziroma 1. člen Uredbe o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22).

(5) Upravičenec ne more prejeti pomoči za gospodarstvo, če zanj veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino.

4. člen (vrste pomoči za gospodarstvo)

- (1) Vrste pomoči za gospodarstvo so:
- enostavna pomoč za gospodarstvo, kot jo opredeljuje oddelek 2.1. začasnega okvira,
 - osnovna posebna pomoč za podjetja, kot jo opredeljuje 66. točka oddelka 2.4. začasnega okvira,
 - posebna pomoč zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti, kot jo opredeljuje podtočka a 67. točke oddelka 2.4. začasnega okvira,
 - posebna pomoč za energetsko intenzivna podjetja, kot jo opredeljuje podtočka b 67. točke oddelka 2.4. začasnega okvira in
 - posebna pomoč za energetsko intenzivna podjetja v posebnih sektorjih, kot jo opredeljuje podtočka c 67. točke oddelka 2.4. začasnega okvira.

(2) Začasni ukrep pomoči za gospodarstvo v skladu s tem zakonom se začne izvajati po pridobitvi pozitivne odločbe Evropske komisije o skladnosti pomoči za gospodarstvo iz tega zakona s 107. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47).

(3) Upravičenec lahko uveljavlja pri Javni agenciji Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ) le eno izmed vrst pomoči za gospodarstvo v skladu s prvim odstavkom tega člena.

5. člen (upravičeno obdobje in upravičeni stroški)

(1) Upravičeno obdobje za dodelitev pomoči za gospodarstvo je od 1. januarja 2023 do vključno 31. decembra 2023.

(2) Upravičen strošek za posamezni mesec v upravičenem obdobju se izračuna po naslednji formuli:

$$US = (p(t) - (p(\text{ref}) \times 1,5)) \times q(t),$$

pri čemer je:

- US = upravičen strošek v danem mesecu v upravičenem obdobju (v eurih)
q = porabljena količina, to je število enot energenta, ki jih je upravičenec nabavil pri dobaviteljnih energentov in porabil kot končni odjemalec (v MWh)
p = cena na enoto energenta, ki jo je plačal upravičenec (v eurih na MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev in ne more presegati 510 eurov na MWh za električno energijo in 160 eurov na MWh za zemeljski plin. V primeru, da ima upravičenec več dobaviteljev energenta, se upošteva povprečna cena na enoto

energenta vseh dobaviteljev in vseh tarif

t = dani mesec v upravičenem obdobju

ref = referenčno obdobje od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021

p(ref) = cena na enoto energenta, pri čemer se upošteva:

- pri enostavni pomoči iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena povprečna cena na enoto energenta v Republiki Sloveniji za leto 2021, kot je določena v 7. členu tega zakona, oziroma
- pri posebnih pomočeh za gospodarstvo iz druge, tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka prejšnjega člena cena na enoto energenta, ki jo je upravičenec plačal v povprečju v referenčnem obdobju od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021 (v eurih na MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev.

(3) Za izračun upravičenih stroškov za posebne pomoči za gospodarstvo iz druge, tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka prejšnjega člena se lahko upošteva največ 70 odstotkov upravičenčeve porabe v istem obdobju v letu 2021. Upravičenec, ki ocenjuje ali ima zakupljeno električno energijo za leto 2023 po ceni, ki je nižja od 150 eurov na MWh oziroma upravičenec, ki ocenjuje ali ima zakupljen zemeljski plin v letu 2023 po ceni, ki je nižja od 79 eurov na MWh, in ne vključuje vračil davkov in dajatev, je upravičen do posebne pomoči za gospodarstvo iz druge, tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka prejšnjega člena le za tisti delež ocenjene oziroma zakupljene električne energije ali zemeljskega plina, ki presega znesek iz tega člena.

(4) Upravičenec, ustanovljen v letu 2021, ceno na enoto za energent v eurih na MWh za vse mesece leta 2021 oceni na podlagi nastalih stroškov energenta v letu 2021. Ocene za vse pretekle mesece izračuna na podlagi števila dni v mesecu in povprečnega dnevnega stroška v obdobju, ko so dejansko nastali stroški energentov v letu 2021.

(5) Upravičencu je odobrena pomoč za gospodarstvo, če izračunana skupna višina pomoči presega 600 eurov.

6. člen (višina pomoči)

(1) Višina pomoči za gospodarstvo se za posamezni mesec v upravičenem obdobju izračuna po naslednji formuli:

$$VMP = DUS \times US,$$

pri čemer je:

VMP = višina mesečne pomoči upravičencu

US = upravičen strošek v danem mesecu v upravičenem obdobju (v eurih)

DUS = delež upravičenih stroškov, določen za posamezno vrsto pomoči (v odstotku).

(2) Skupna višina predstavlja seštevek vseh mesečnih višin pomoči upravičencu v upravičenem obdobju.

(3) Upravičenec lahko prejme:

- enostavno pomoč za gospodarstvo v višini 50 odstotkov upravičenih stroškov do skupne višine največ 2 milijona eurov, pri čemer se v skupno pomoč všttevajo vse pomoči, prejete na podlagi oddelka 2.1. začasnega okvira,

- osnovno posebno pomoč za podjetja v višini 50 odstotkov upravičenih stroškov do skupne višine največ 4 milijone eurov, pri čemer se v skupno pomoč všttevajo vse pomoči, prejete na podlagi oddelka 2.1. začasnega okvira in oddelka 2.4. začasnega okvira,
- posebno pomoč zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti v višini 40 odstotkov upravičenih stroškov do skupne višine največ 100 milijonov eurov, pri čemer se v skupno pomoč všttevajo vse pomoči, prejete na podlagi oddelkov 2.1. in 2.4. začasnega okvira,
- posebno pomoč za energetska intenzivna podjetja v višini 65 odstotkov upravičenih stroškov do skupne višine največ 50 milijonov eurov, pri čemer se v skupno pomoč všttevajo vse pomoči, prejete na podlagi oddelkov 2.1. in 2.4. začasnega okvira,
- posebno pomoč za energetska intenzivna podjetja v posebnih sektorjih v višini 80 odstotkov upravičenih stroškov do skupne višine največ 150 milijonov eurov, pri čemer se v skupno pomoč všttevajo vse pomoči, prejete na podlagi oddelkov 2.1. in 2.4. začasnega okvira.

(4) Pri izračunu najvišje skupne višine pomoči za gospodarstvo iz prejšnjega odstavka se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca v Republiki Sloveniji, ki skupaj z upravičencem delujejo kot en subjekt s skupnim virom nadzora v smislu tretjega odstavka 3. člena Priloge I k Uredbi 651/2014/EU.

(5) Enostavna pomoč iz prve alineje prvega odstavka 4. člena tega zakona in posebne pomoči za gospodarstvo iz druge, tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka 4. člena tega zakona se lahko kumulirajo s pomočjo de minimis v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti in ustreznimi prilagoditvami (UL L št. 215 z dne 7. 7. 2020, str. 3), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1407/2013/EU), Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2022/2046 z dne 24. oktobra 2022 o spremembi prilog k Uredbi (EU) št. 1408/2013 glede njune prilagoditve, da se upoštevajo določbe Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo ter njegovega Protokola o Irski/Severni Irski (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2022, str. 55), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU) ali Uredbo Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjeno z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/2008 z dne 8. decembra 2020 o spremembi uredb (EU) št. 702/2014, (EU) št. 717/2014 in (EU) št. 1388/2014 v zvezi z obdobjem njihove uporabe in drugimi ustreznimi prilagoditvami (UL L št. 414 z dne 9. 12. 2020, str. 15), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 717/2014/EU) oziroma s pomočjo v skladu z Uredbo 651/2014/EU ali Uredbo 702/2014/EU oziroma s pomočjo v skladu s Sporočilom Komisije Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C št. 91 I z dne 20. 3. 2020, str. 1), zadnjič spremenjenim s Sporočilom Komisije Šesta sprememba začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 in sprememba Priloge k Sporočilu Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (UL C št. 473 z dne 24. 11. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: začasni okvir COVID-19), če se upoštevajo določbe o kumulaciji iz navedenih uredb in začasnega okvira COVID-19.

(6) Ne glede na prvo alinejo tretjega odstavka tega člena skupni znesek državne pomoči ne sme presegati 250.000 eurov na upravičenca, ki opravlja dejavnost v primarni kmetijski proizvodnji, in 300.000 eurov na upravičenca, ki opravlja dejavnost v sektorju ribištva in akvakulture.

(7) Če se upravičenec ukvarja z več dejavnostmi, za katere veljajo različne zgornje meje pomoči iz prve alineje tretjega odstavka in šestega odstavka tega člena, z ločevanjem računov ali na drug ustrezen način zagotovi, da se za vsako od teh dejavnosti spoštuje ustrezna zgornja meja, pri čemer skupni znesek pomoči takemu upravičencu ne presega 2 milijonov eurov. Če se upravičenec ukvarja z dejavnostjo iz prejšnjega odstavka, z ločevanjem računov ali na drug ustrezen način zagotovi, da se za vsako od teh dejavnosti spoštuje ustrezna zgornja meja, pri čemer skupni znesek pomoči takemu upravičencu ne presega 300.000 eurov.

(8) Pomoč se ob oddaji vloge iz 12. člena tega zakona ustrezno zniža, če bi bila z odobreno pomočjo presežena katera izmed zgornjih mej iz tega člena.

(9) Pomoč za gospodarstvo se dodeli v obliki nepovratnih sredstev.

2. Vrste pomoči za gospodarstvo in postopek izvedbe

7. člen

(enostavna pomoč za gospodarstvo)

(1) Upravičenec je upravičen do enostavne pomoči za gospodarstvo, če se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik referenčne cene za leto 2021.

(2) Za električno energijo je referenčna cena na enoto za leto 2021 cena na enoto za električno energijo za leto 2021, ki jo je upravičenec v povprečju plačal v referenčnem obdobju od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021 (v eurih na MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev, vendar največ 62,26 eurov na MWh.

(3) Za zemeljski plin je referenčna cena na enoto za leto 2021 cena na enoto zemeljskega plina za leto 2021, ki jo je upravičenec v povprečju plačal v referenčnem obdobju od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021 (v eurih na MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev, vendar največ 26,40 eurov na MWh.

(4) Za tehnološko paro je referenčna cena na enoto za leto 2021 cena na enoto za tehnološko paro za leto 2021, ki jo je upravičenec v povprečju plačal v referenčnem obdobju od vključno 1. januarja 2021 do vključno 31. decembra 2021 (v eurih na MWh) in ne vključuje vračil davkov in dajatev.

8. člen

(osnovna posebna pomoč za podjetja)

Upravičenec je upravičen do osnovne posebne pomoči za gospodarstvo, če se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021.

9. člen

(posebna pomoč zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti)

(1) Upravičenec je upravičen do posebne pomoči zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti, če:

- se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021 in
- se je njegov EBITDA, brez pomoči, v upravičenem obdobju zmanjšal za vsaj 10 odstotkov v primerjavi z letom 2021.

(2) Upravičenčev EBITDA v upravičenem obdobju, vključno s skupno pomočjo, ne sme presegati 90 odstotkov njegovega EBITDA v letu 2021. Če je bil EBITDA v letu 2021 negativen, pomoč za zmanjšano gospodarsko uspešnost lahko povzroči povečanje EBITDA na največ 0.

(3) Upravičenec EBITDA oceni in naknadno dokazuje letno na podlagi oddanih računovodskih izkazov najkasneje do 30. aprila 2024 za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2023. Če se v postopku revizije računovodskih izkazov ugotovijo nepravilnosti, ki vplivajo na izračune, se poračuni izvršijo najkasneje do 30. septembra tekočega leta za preteklo leto.

(4) Če je višina posebne pomoči zaradi zmanjšanje gospodarske uspešnosti, ki jo prejme upravičenec, večja od 50 milijonov eurov, mora upravičenec skladno s 77. točko začasnega okvira pristojnemu organu v enem letu od dodelitve pomoči predložiti načrt, v katerem določi, kako bo zmanjšal ogljični odtis svoje porabe energije ali kako bo izvajal zahteve v zvezi z varstvom okolja ali zanesljivosti oskrbe. Če upravičenec ne predloži načrta, mora na zahtevo pristojnega organa vrniti prejeto pomoč za gospodarstvo. Načrt iz prvega stavka tega odstavka mora vsebovati podatke o:

- zmanjšanju ogljičnega odtisa,
- deležu vlaganj v obnovljive vire energije,
- deležu naložb v energetske učinkovitost,
- ukrepah za izvajanje priporočil v okviru izvedenih energetskih pregledov in
- ukrepah za prehod v krožno gospodarstvo (npr. ponovna uporaba odvečne toplote, odpadnih plinov, sekundarnih surovin).

10. člen **(posebna pomoč za energetske intenzivna podjetja)**

(1) Upravičenec je upravičen do posebne pomoči za energetske intenzivna podjetja, če:

- je energetske intenzivno podjetje, kot je določeno v peti alineji 2. člena tega zakona,
- se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021 in
- se je njegov EBITDA, brez pomoči, v upravičenem obdobju zmanjšal za vsaj 40 odstotkov v primerjavi z letom 2021 ali je negativen.

(2) Upravičenčev EBITDA v upravičenem obdobju, vključno s skupno pomočjo, ne sme presegati 70 odstotkov njegovega EBITDA v letu 2021. Če je bil EBITDA v letu 2021 negativen, pomoč za energetske intenzivno podjetje lahko povzroči povečanje EBITDA na največ 0.

(3) Upravičenec EBITDA oceni in naknadno dokazuje letno na podlagi računovodskih izkazov najkasneje do 30. aprila 2024 za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2023. Če se v postopku revizije računovodskih izkazov ugotovijo nepravilnosti, ki vplivajo na izračune, se poračuni izvršijo najkasneje do 30. septembra tekočega leta za preteklo leto.

11. člen
(posebna pomoč za energetska intenzivna podjetja iz posebnih sektorjev)

(1) Upravičenec je upravičen do posebne pomoči za energetska intenzivna podjetja iz posebnih sektorjev, če:

- je energetska intenzivno podjetje, kot je določeno v peti alineji 2. člena tega zakona,
- se mu v letu 2023 cena energentov poveča za najmanj 1,5-kratnik upravičenčeve povprečne cene za leto 2021,
- se je njegov EBITDA, brez pomoči, v upravičenem obdobju zmanjšal za vsaj 40 odstotkov v primerjavi z letom 2021 ali je negativen in
- deluje v enem od naslednjih sektorjev z oznako NACE ali podsektorjih:

Sektorji z NACE oznako:	
05.10	Pridobivanje črnega premoga
06.10	Pridobivanje surove nafte
07.10	Pridobivanje železove rude
07.29	Pridobivanje rud drugih neželeznih kovin
08.91	Pridobivanje mineralov za kemikalije in gnojila
08.93	Pridobivanje soli
08.99	Drugo pridobivanje rudnin in kamnin, d.n.
10.41	Proizvodnja olj in maščob
10.62	Proizvodnja škroba in škrobnih izdelkov
10.81	Proizvodnja sladkorja
11.06	Proizvodnja slada
13.10	Priprava in predenje tekstilnih vlaken
13.30	Dodelava tekstilij
13.95	Proizvodnja netkanih tekstilij in izdelkov iz njih, razen oblačil
14.11	Proizvodnja usnjenih oblačil
16.21	Proizvodnja furnirja in plošč na osnovi lesa
17.11 hb nm	Proizvodnja vlaknin
17.12	Proizvodnja papirja in kartona
19.10	Proizvodnja koksa
19.20	Proizvodnja naftnih derivatov
20.11	Proizvodnja tehničnih plinov
20.12	Proizvodnja barvil in pigmentov
20.13	Proizvodnja drugih anorganskih osnovnih kemikalij
20.14	Proizvodnja drugih organskih osnovnih kemikalij
20.15	Proizvodnja gnojil in dušikovih spojin
20.16	Proizvodnja plastičnih mas v primarni obliki
20.17	Proizvodnja sintetičnega kavčuka v primarni obliki
20.60	Proizvodnja umetnih vlaken
21.10	Proizvodnja farmacevtskih surovin
23.11	Proizvodnja ravnega stekla
23.13	Proizvodnja votlega stekla
23.14	Proizvodnja steklenih vlaken
23.19	Proizvodnja in oblikovanje drugih vrst stekla ter tehničnih steklenih izdelkov

23.20	Proizvodnja ognjevzdržne keramike
23.31	Proizvodnja keramičnih ploščic in oblog
23.32	Proizvodnja strešnikov, opeke in drugih gradbenih izdelkov iz žgane gline
23.41	Proizvodnja gospodinjske in okrasne keramike
23.42	Proizvodnja sanitarne keramike
23.51	Proizvodnja cementa
23.52	Proizvodnja apna in mavca
23.99	Proizvodnja drugih nekovinskih mineralnih izdelkov, d.n.
24.10	Proizvodnja surovega železa, jekla, ferozlitin
24.20	Proizvodnja jeklenih cevi, votlih profilov in fittingov
24.31	Hladno vlečenje profilov
24.42	Proizvodnja aluminija
24.43	Proizvodnja svinca, cinka in kositra
24.44	Proizvodnja bakra
24.45	Proizvodnja drugih neželeznih kovin
24.46	Proizvodnja jedrskega goriva
24.51	Litje železa
Podsektorji:	
8.12.21	Kaolin in druge kaolinske glin
10.31.11.30	Krompir, pripravljen ali konzerviran (vključno krompir, termično obdelan ali delno termično obdelan v olju in nato zamrznjen; ruače kot v kisu ali očetni kislini), zamrznjen
10.31.13.00	Sušen krompir v obliki moke, zdroba, kosmičev, granul in peletov
10.39.17.25	Koncentriran paradižnikov pire in pasta
10.51.22	Polnomastno mleko v prahu
10.51.21	Posneto mleko v prahu
10.51.53	Kazein
10.51.54	Laktoza in laktozni sirup
10.51.55.30	Sirotko in modificirana sirotka, v prahu, granulah in drugih trdnih oblikah, koncentrirana ali nekoncentrirana, z dodatkom sladil ali brez
10.89.13.34	Pekovski kvas
20.30.21.50	Steklasti emajli in glazure, lošči in podobni preparati ki se uporabljajo za keramiko, emajliranje in v steklarstvu
20.30.21.70	Tekoči keramični laki in podobni preparati, steklena fritna in drugo steklo v prahu, zrnih ali luskah
25.50.11.34	Prosto kovani železni deli za pogonske, odmične, ročni gredi in ročice itd.

(2) Upravičenčev EBITDA v upravičenem obdobju, vključno s skupno pomočjo, ne sme presegati 70 odstotkov njegovega EBITDA v letu 2021. Če je bil EBITDA v letu 2021 negativen, pomoč za energetske intenzivno podjetje iz posebnih sektorjev lahko povzroči povečanje EBITDA na največ 0.

(3) Upravičenec EBITDA oceni in naknadno dokazuje letno na podlagi računovodskih izkazov najkasneje do 30. aprila 2024 za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2023. Če se v postopku revizije računovodskih izkazov ugotovijo nepravilnosti,

ki vplivajo na izračune, se poračuni izvršijo najkasneje do 30. septembra tekočega leta za preteklo leto.

(4) Če je višina pomoči za energetske intenzivna podjetja, ki jo prejme upravičenec, večja od 50 milijonov eurov, mora upravičenec skladno s 77. točko začasnega okvira pristojnemu organu v enem letu od dodelitve pomoči predložiti načrt, v katerem določi, kako bo zmanjšal ogljični odtis svoje porabe energije ali kako bo izvajal zahteve v zvezi z varstvom okolja ali zanesljivosti oskrbe. Če upravičenec ne predloži načrta, mora na zahtevo pristojnega organa vrniti prejeta pomoč za gospodarstvo. Načrt iz prvega stavka tega odstavka mora vsebovati podatke o:

- zmanjšanju ogljičnega odtisa,
- deležu vlaganj v obnovljive vire energije,
- deležu naložb v energetske učinkovitost,
- ukrepov za izvajanje priporočil v okviru izvedenih energetskih pregledov in
- ukrepov za prehod v krožno gospodarstvo (npr. ponovna uporaba odvečne toplote, odpadnih plinov, sekundarnih surovin).

12. člen

(postopek za dodelitev pomoči za gospodarstvo)

(1) Upravičenec uveljavlja pomoč za gospodarstvo tako, da pošlje vlogo na pristojni organ.

(2) Upravičenec odda vlogo za dodelitev pomoči za gospodarstvo za celotno upravičeno obdobje do 28. februarja 2023 do 12.00 ure na pristojni organ. Vloga se odda elektronsko prek aplikacije, ki jo vzpostavi pristojni organ. Pristojni organ navodila in pravila za dostop in za oddajo vlog ter natančne roke za začetek in konec oddajanja vlog objavi na spletni strani. Vloga mora biti pravilno digitalno podpisana s kvalificiranim digitalnim potrdilom (KDP predpisanega izdajatelja) zakonitega zastopnika upravičenca, ki je preverljivo v spletnem servisu AJPES eEDP. Z oddajo vloge se pravica do pomoči za gospodarstvo prenese na upravičenca.

(3) V vlogi upravičenec določi vrsto pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena tega zakona, za katero uveljavlja pomoč, in navede podatek o ocenjeni višini pomoči za celotno upravičeno obdobje, ki je izračunana s pomočjo kalkulatorja, objavljenega na spletni strani pristojnega organa.

(4) Vlogi za dodelitev pomoči za enostavno pomoč za gospodarstvo in osnovno posebno pomoč za podjetja upravičenec priloži obrazec z izračuni iz prejšnjega odstavka in potrdi v aplikaciji naslednje izjave:

- izjavo, da upravičenec nabavlja energente pri dobaviteljih energentov kot končni odjemalec,
- izjavo, da zoper upravičenca ni na dan oddaje vloge uveden stečajni postopek ali postopek likvidacije in da nima na dan oddaje vloge neplačanih zapadlih obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki znašajo 50 eurov in več, in ima izpolnjene obveznosti iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjega leta do dneva oddaje vloge ter da v primeru, da je upravičenec v postopku prisilne poravnave, nima neporavnanih davčnih obveznosti, na katere ne učinkuje postopek prisilne poravnave ter so nastale po začetku postopka prisilne poravnave (tretji odstavek 3. člena),
- izjavo, da skupna višina enostavne pomoči za gospodarstvo skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira, ne presega 2 milijonov eurov (prva alineja tretjega odstavka 6. člena) oziroma ne presega 250.000 eurov na upravičenca, ki

- opravlja dejavnost v primarni kmetijski proizvodnji, in 300.000 eurov na upravičenca, ki opravlja dejavnost v sektorju ribištva in akvakulture (šesti in sedmi odstavek 6. člena),
- izjavo, da skupna višina osnovne posebne pomoči za podjetja skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkoma 2.1. in 2.4. začasnega okvira, ne presega 4 milijone eurov (druga alineja tretjega odstavka 6. člena),
 - izjavo, da se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca v Republiki Sloveniji (četrti odstavek 6. člena),
 - izjavo, s katero se upravičenec zavezuje, da bo na zahtevo pristojnega organa predložil podatke in dokazila v zvezi z upravičenimi stroški ter da se strinja, da se za namene nadzora pridobijo in preverijo podatki o dobavljenih količinah in cenah energentov za upravičenca pri operaterjih in dobaviteljih (prvi odstavek 16. člena),
 - izjavo, da upravičenec ne spada med odjemalce, kot jih določa 1. člen Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22 in 138/22) oziroma 1. člen Uredbe o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22) (četrti odstavek 3. člena),
 - v primeru uveljavljanja načela sorazmernosti iz 17. člena tega zakona, izjavo, da je bilo upravičencu z odlokom Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) prepovedano ponujanje blaga in storitev zaradi posledic epidemije COVID-19 ali omejeno opravljanje dejavnosti,
 - izjavo, da zanj ne veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino (peti odstavek 3. člena).

(5) Vlogi za dodelitev posebne pomoči zaradi zmanjšane gospodarske uspešnosti upravičenec priloži obrazec z izračuni, pripravljenimi na podlagi kalkulatorja in potrdi v aplikaciji naslednje izjave:

- izjavo, da upravičenec nabavlja energente pri dobaviteljih energentov kot končni odjemalec,
- izjavo, da zoper upravičenca ni na dan oddaje vloge uveden stečajni postopek ali postopek likvidacije in da nima na dan oddaje vloge neplačanih zapadlih obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki znašajo 50 eurov in več, in ima izpolnjene obveznosti iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjega leta do dneva oddaje vloge ter da v primeru, da je upravičenec v postopku prisilne poravnave, nima neporavnanih davčnih obveznosti, na katere ne učinkuje postopek prisilne poravnave ter so nastale po začetku postopka prisilne poravnave, (tretji odstavek 3. člena),
- izjavo, da skupna višina pomoči za zmanjšano gospodarsko uspešnost skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkoma 2.1. in 2.4. začasnega okvira, ne presega 100 milijonov eurov (tretja alineja tretjega odstavka 6. člena),
- izjavo, da se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca v Republiki Sloveniji (četrti odstavek 6. člena),
- izjavo, s katero se upravičenec zavezuje, da bo na zahtevo pristojnega organa predložil podatke in dokazila v zvezi z upravičenimi stroški ter da se strinja, da se za namene nadzora pridobijo in preverijo podatki o dobavljenih količinah in cenah energentov za upravičenca pri operaterjih in dobaviteljih (prvi odstavek 16. člena),
- izjavo, da upravičenec ne spada med odjemalce, kot jih določa 1. člen Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22 in 138/22) oziroma 1. člen Uredbe o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22) (četrti odstavek 3. člena),
- v primeru uveljavljanja načela sorazmernosti iz 17. člena tega zakona, izjavo, da je bilo upravičencu z odlokom vlade prepovedano ponujanje blaga in storitev zaradi posledic epidemije COVID-19 ali omejeno opravljanje dejavnosti,

- izjavo, da zanj ne veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino (peti odstavek 3. člena),
- izjavo, da ocenjuje ustrezno znižanje EBITDA v letu 2023 glede na leto 2021 in da ocenjuje, da njegov EBITDA v letu 2023 vključno s skupno pomočjo ne bo presegel ravni EBITDA, določene v 9. členu tega zakona v povezavi s 55. členom tega zakona.

(6) Vlogi za dodelitev posebne pomoči za energetska intenzivna podjetja in posebne pomoči za energetska intenzivna podjetja v posebnih sektorjih upravičenec priloži obrazec z izračuni, pripravljenimi na podlagi kalkulatorja in priloži odločbo ali drugo dokazilo davčnega organa, s katerim je bil upravičen do vračila plačane trošarine ali oproščen plačila trošarine, in s tem dokazuje, da je energetska intenzivno podjetje, ter potrdi v aplikaciji naslednje izjave:

- izjavo, da upravičenec nabavlja energente pri dobaviteljnih energentov kot končni odjemalec,
- izjavo, da zoper upravičenca ni na dan oddaje vloge uveden stečajni postopek ali postopek likvidacije in da nima na dan oddaje vloge neplačanih zapadlih obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki znašajo 50 eurov in več, in ima izpolnjene obveznosti iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjega leta do dneva oddaje vloge ter da v primeru, da je upravičenec v postopku prisilne poravnave, nima neporavnanih davčnih obveznosti, na katere ne učinkuje postopek prisilne poravnave ter so nastale po začetku postopka prisilne poravnave, (tretji odstavek 3. člena),
- izjavo, da skupna višina pomoči skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkoma 2.1. in 2.4. začasnega okvira, ne presega 50 milijonov eurov (četrti alineja tretjega odstavka 6. člena), kar velja za pomoč za energetska intenzivna podjetja,
- izjavo, da skupna višina pomoči skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkoma 2.1. in 2.4. začasnega okvira, ne presega 150 milijonov eurov, če gre za upravičenca iz sektorja oziroma podsektorja, navedenega v tabeli v četrti alineji prvega odstavka 11. člena tega zakona (peta alineja tretjega odstavka 6. člena), kar velja za energetska intenzivna podjetja iz posebnih sektorjev,
- izjavo, da se poleg pomoči, ki jih je prejel upravičenec, upoštevajo tudi pomoči, ki so jih prejela vsa podrejena in nadrejena podjetja upravičenca v Republiki Sloveniji (četrti odstavek 6. člena),
- izjavo, s katero se upravičenec zavezuje, da bo na zahtevo pristojnega organa ali ministrstva, pristojnega za področje gospodarstva, predložil podatke in dokazila v zvezi z upravičenimi stroški ter da se strinja, da se za namene nadzora pridobijo in preverijo podatki o dobavljenih količinah in cenah energentov za upravičenca pri operaterjih in dobaviteljnih (prvi odstavek 16. člena),
- izjavo, da upravičenec ne spada med odjemalce, kot jih določa 1. člen Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22 in 138/22) oziroma 1. člen Uredbe o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22) (četrti odstavek 3. člena),
- v primeru uveljavljanja načela sorazmernosti iz 17. člena tega zakona, izjavo, da je bilo upravičencu z odlokom vlade prepovedano ponujanje blaga in storitev zaradi posledic epidemije COVID-19 ali omejeno opravljanje dejavnosti,
- izjavo, da zanj ne veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino (peti odstavek 3. člena),
- izjavo, da ocenjuje ustrezno znižanje EBITDA v letu 2023 glede na leto 2021 oziroma negativen EBITDA in da ocenjuje, da njegov EBITDA v letu 2023 vključno s skupno pomočjo ne bo presegel 70 odstotkov EBITDA v letu 2021 ali 0 (drugi odstavek 10. člena, drugi odstavek 11. člena).

(7) Upravičenec do pomoči za gospodarstvo iz tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka 4. člena tega zakona do 30. aprila 2024 priloži v aplikaciji dokazilo o znižanju

oziroma negativnem EBITDA na podlagi oddanih računovodskih izkazov (druga alineja prvega odstavka in drugi odstavek 9. člena, tretja alineja prvega odstavka in drugi odstavek 10. člena ter tretja alineja prvega odstavka in drugi odstavek 11. člena). Če se v postopku revizije ugotovijo odstopanja, se najkasneje do 30. septembra 2024 opravi poračun.

(8) Upravičenec, ki je oddal vlogo v aplikacijo, lahko vlogo umakne najkasneje do roka, ki ga na spletni strani objavi pristojni organ. Umik vloge se odda elektronsko prek aplikacije. Umik vloge mora biti pravilno digitalno podpisan s kvalificiranim digitalnim potrdilom (KDP predpisanega izdajatelja) zakonitega zastopnika upravičenca, ki je preverljivo v spletnem servisu AJPES eEDP. Pristojni organ bo v primeru umika vloge izdal sklep o ustavitvi postopka. Zoper ta sklep ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(9) Vloge, ki niso oddane prek aplikacije skladno s tem zakonom, se s sklepom zavržejo. Zoper ta sklep ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

13. člen **(preveritev pred odobritvijo pomoči za gospodarstvo)**

(1) Pristojni organ pred odobritvijo enostavne pomoči za gospodarstvo iz prve alineje prvega odstavka 4. člena tega zakona preveri višino že dodeljene državne pomoči v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira za posameznega upravičenca, ki opravlja dejavnost v primarni kmetijski proizvodnji ali v sektorju ribištva in akvakulture, v evidencah državne pomoči, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in ribištvo.

(2) Pristojni organ pred odobritvijo pomoči za gospodarstvo po tem zakonu, razen enostavne pomoči za gospodarstvo iz prejšnjega odstavka, preveri višino že dodeljene državne pomoči v skladu z oddelkoma 2.1. in 2.4. začasnega okvira za posameznega upravičenca, v evidencah državne pomoči, ki jih vodi ministrstvo pristojno za finance.

(3) Pristojni organ primerja podatke iz vloge posameznega upravičenca s podatki, pridobljenimi na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena. Če se podatki razlikujejo, se pri izračunu upravičene višine pomoči upošteva znesek, ki je višji.

14. člen **(izplačilo pomoči in zagotavljanje sredstev)**

(1) Izplačilo pomoči za gospodarstvo se s strani pristojnega organa na podlagi oddane vloge v skladu z 12. členom tega zakona izvede upravičencem na transakcijski račun, odprt pri banki s sedežem v Republiki Sloveniji ali podružnici banke države članice v Republiki Sloveniji, ki so ga navedli v oddani vlogi.

(2) Izplačila se izvedejo v višini 80 odstotkov višine pomoči za posamezno izplačilo. Upravičenec je upravičen za vsak mesec upravičenega obdobja do ene dvanajstine ocenjene višine pomoči celotnega upravičenega obdobja. Prvo izplačilo se izvede do vključno 31. marca 2023 za obdobje od 1. januarja 2023 do vključno 31. marca 2023, naslednja izplačila za obdobje od aprila 2023 do decembra 2023 pa se izvedejo mesečno do 30. v mesecu za tekoči mesec. Za izplačila v obdobju od 1. julija 2023 do 31. decembra 2023 se upošteva korekcijski postopek iz sedmega odstavka 16. člena tega zakona. Do 28. februarja 2024 se upravičencem izplačajo tudi zadržana sredstva v višini 20 odstotkov višine pomoči oziroma razlika do skupne višine pomoči, do katere je upravičen upravičenec skladno s sedmim odstavkom 16. člena tega zakona, vendar največ do ocenjene višine pomoči za celotno upravičeno obdobje iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona.

(3) Če skupni znesek pomoči za gospodarstvo vseh upravičencev iz predloženih vlog presega 850 milijonov evrov, se višina pomoči za gospodarstvo vseh upravičencev sorazmerno zniža do skupne višine 850 milijonov evrov.

(4) Sredstva za izplačilo pomoči za gospodarstvo se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije. Pristojni organ in ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, skleneta pogodbo, v kateri opredelita način in pogoje za izvedbo izplačila proračunskih sredstev pristojnemu organu za izvedbo pomoči za gospodarstvo v skladu s tem zakonom.

15. člen (poročanje)

(1) Pristojni organ v 15 dneh po vsakem izplačilu pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena tega zakona, razen za primere enostavne pomoči za gospodarstvo iz drugega odstavka tega člena, poroča ministrstvu, pristojnemu za finance, o dodeljeni pomoči na način, ki ga ministrstvo, pristojno za finance, objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(2) Pristojni organ v 15 dneh po vsakem izplačilu enostavne pomoči za gospodarstvo iz prve alineje prvega odstavka 4. člena tega zakona upravičencu, ki opravlja dejavnost v primarni kmetijski proizvodnji ali v sektorju ribištva in akvakulture, poroča ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo in ribištvo, o dodeljeni pomoči na način, ki ga ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in ribištvo, objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

16. člen (nadzor in vračilo pomoči)

(1) Pristojni organ ima za namene izvajanja nadzora v skladu s tem členom pravico neposredno od upravičenca pridobivati dokazila, pojasnila in druge listine z namenom ugotovitve dejanske upravičenosti do pomoči v skladu s tem zakonom.

(2) Pristojni organ za namen izvajanja nadzora v skladu s tem členom predpiše vrsto in obliko podatkov ter način elektronske izmenjave podatkov s subjekti, ki so dolžni omenjene podatke zagotoviti pristojnemu organu, da pridobi in preveri podatke o dobavljenih količinah in cenah energentov na enoto za posameznega upravičenca v skladu s tretjim in četrtem odstavkom tega člena.

(3) Elektrooperaterji in dobavitelji za električno energijo, kot jih opredeljuje Zakon o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21), operater prenosnega sistema ter operaterji distribucijskih sistemov in dobavitelji za zemeljski plin, kot jih opredeljuje Zakon o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21 in 121/22), morajo pristojnemu organu posredovati podatke iz prejšnjega odstavka. Operaterji posredujejo podatke o dobavljenih količinah električne energije in zemeljskega plina ter dobaviteljih, dobavitelji pa podatke o cenah na enoto električne energije in zemeljskega plina za posameznega upravičenca.

(4) Obveznost iz prejšnjega odstavka ima tudi vsak posredni dobavitelj, ki upravičencem dobavlja in zaračunava del energentov in razpolaga s podatki za upravičenca o cenah v eurih na MWh in količinah v MWh. Za upravičenca, ki uveljavlja pomoč za gospodarstvo in za katerega posredni dobavitelj ne zagotavlja podatkov o cenah v eurih na MWh in količinah v MWh, pristojni organ za namen izvajanja nadzora v skladu s tem členom pridobi podatke skladno s prvim odstavkom tega člena.

(5) Dobavitelji tehnološke pare, ki imajo registrirano glavno dejavnost v skupini D35.300 po standardni klasifikaciji dejavnosti na dan 31. december 2022, morajo pristojnemu organu posredovati podatke o dobavljenih količinah in cenah na enoto tehnološke pare za posameznega upravičenca na način, kot ga predpiše pristojni organ.

(6) Rok za posredovanje podatkov iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena pristojnemu organu je:

- do vključno 31. julija 2023 za obdobje od 1. januarja 2023 do vključno 30. junija 2023 in
- do vključno 31. januarja 2024 za obdobje od 1. julija 2023 do vključno 31. decembra 2023.

(7) Pristojni organ primerja podatke iz vloge posameznega upravičenca s podatki iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena in izračuna, kakšna je višina pomoči, ki temelji na podatkih iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena. Razliko med dejanskim izplačilom pomoči za gospodarstvo in izračunom višine pomoči za gospodarstvo na podlagi podatkov iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena za obdobje od 1. januarja 2023 do 30. junija 2023 pristojni organ upošteva pri mesečnih izplačilih v obdobju od 1. julija 2023 do 31. decembra 2023 (korekcijski postopek). Ugotovljena odstopanja med dejanskim izplačilom pomoči za gospodarstvo in izračunom višine pomoči na podlagi podatkov iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena za obdobje od 1. julija 2023 do vključno 31. decembra 2023 pristojni organ upošteva pri poročanju, ki ga izvede do vključno 28. februarja 2024. Izplačana pomoč za gospodarstvo ne more presegati ocenjene višine pomoči v vlogi iz 12. člena tega zakona.

(8) Upravičenec, ki je uveljavljal pomoč za gospodarstvo v skladu s tem zakonom in je naknadno ugotovil, da mu je bila odobrena oziroma izplačana previsoka pomoč glede na dejansko nastale stroške ali da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev, o tem nemudoma oziroma najkasneje do vključno 30. aprila 2024 pisno obvestiti pristojni organ.

(9) Če pristojni organ v postopku preverjanja iz sedmega odstavka tega člena ugotovi, da je bila pomoč upravičencu odobrena oziroma izplačana neupravičeno oziroma če prejme obvestilo upravičenca iz prejšnjega odstavka oziroma v postopku naknadne kontrole pogojev za dodelitev pomoči za gospodarstvo ugotovi, da je bila pomoč upravičencu odobrena oziroma izplačana neupravičeno, pristojni organ izda odločbo in naloži upravičencu, da vrne znesek neupravičeno prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Zoper odločbo ni pritožbe, možen pa je upravni spor. V postopku izdaje odločbe se subsidiarno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(10) Po poteku roka za vračilo prejete pomoči za gospodarstvo, določenega v prejšnjem odstavku, se do plačila plačajo zakonske zamudne obresti.

(11) Dokončno odločbo iz devetega odstavka tega člena pristojni organ v 15 dneh posreduje pristojnemu organu za odločanje o vračilu sredstev iz razloga neizpolnjevanja pogojev za upravičenost do ukrepov iz III. dela tega zakona.

(12) Upravičenec, ki je uveljavil pomoč za gospodarstvo po tem zakonu, mora, če je pri njem od uveljavitve tega zakona v letu 2023 oziroma za leto 2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, o tem obvestiti pristojni organ najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, ki jo izda pristojni organ, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti, ki tečejo od dneva poteka roka za vračilo prejete pomoči do dneva vračila.

(13) Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti vračila prejetih sredstev iz prejšnjega odstavka izvaja pristojni organ. Za namene izvajanja nadzora iz prejšnjega stavka pristojni organ pridobi podatke o izplačilu dobička, nakupih lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu od Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS). Vrsto in obliko ter način posredovanja podatkov iz tega odstavka določi pristojni organ.

(14) Pristojni organ mora na zahtevo ministrstva, pristojnega za finance, za potrebe opozarjanja in predlaganja ukrepov pri odpravi morebitnih nepravilnosti in odstopanj pri dodelitvi pomoči po tem zakonu temu posredovati prejete vloge skupaj s prejetimi dokazili in listinami.

17. člen **(načelo sorazmernosti)**

Upravičencu, ki mu je bilo v letu 2021 z odlokom vlade prepovedano ponujanje blaga in storitev zaradi posledic epidemije COVID-19 ali omejeno opravljanje dejavnosti, se lahko kot referenčno obdobje šteje enako obdobje v letu 2019, v katerem je posloval brez teh omejitev, kar potrjuje upravičenec z izjavo.

18. člen **(pravne posledice predložitve nepravilnih ali neverodostojnih podatkov)**

(1) Če upravičenec predloži nepravilne ali neverodostojne podatke ali podatkov na poziv pristojnega organa skladno s prvim odstavkom 16. člena tega zakona ne predloži, se poleg obveznosti vračila zneska neupravičeno prejete pomoči upravičenec po pravnomočnosti odločbe iz devetega odstavka 16. člena tega zakona uvrsti na seznam neupravičenih prejemnikov pomoči po začasnem okviru in ni upravičen do nikakršnih izplačil po začasnem okviru, razen če dokaže, da nepravilnih ali neverodostojnih podatkov ni predložil namerno.

(2) Seznam neupravičenih prejemnikov pomoči po začasnem okviru vodi pristojni organ.

(3) Seznam vključuje firmo in matično številko upravičenca.

(4) Dostop do seznama imajo organi, ki odločajo o pomočeh po začasnem okviru.

(5) Po preteku desetih let od zadnje odobritve pomoči se podatki s seznama iz prvega odstavka tega člena zбриšejo.

(6) Rok hrambe podatkov s seznama je deset let od odobritve pomoči.

19. člen **(omejitve v zvezi s preprodajo energentov)**

(1) Upravičenec, ki proda energente, ne more uveljavljati pomoči za energente, ki jih je prodal.

(2) Do pomoči po tem zakonu ni upravičen, kdor špekulativno proda vsaj del električne energije za obdobje iz prvega odstavka 5. člena tega zakona. Za špekulativno prodajo se šteje ravnanje upravičenca, ko za obdobje iz prejšnjega stavka uveljavlja pomoč za gospodarstvo po tem zakonu ter je vsaj del električne energije za to isto obdobje prodal

na organiziranem trgu po višji ceni od nabavne cene. Pristojni organ preverja špekulativno prodajo električne energije pri operaterju trga z električno energijo.

(3) Upravičenec mora v 30 dneh od prodaje obvestiti pristojni organ o vsaki prodaji energenta, kar vključuje podatke o kupcu, prodani količini in ceni na enoto energenta.

(4) Upravičenec do pomoči mora na zahtevo pristojnega organa predložiti zahtevana dokazila, ki se nanašajo na izvajanje prvega in drugega odstavka tega člena. Če upravičenec do pomoči v roku, določenem v zahtevi, ne predloži zahtevanih dokazil, se šteje, da so izpolnjeni pogoji špekulativne prodaje iz drugega odstavka tega člena.

20. člen **(kazenske določbe za ukrep pomoči za gospodarstvo)**

(1) Operater in dobavitelj iz tretjega, četrtega in petega odstavka 16. člena tega zakona se kaznuje z globo 100.000 eurov, če ne izpolni obveznosti iz tretjega, četrtega in petega odstavka 16. člena tega zakona. Pristojni organ po uradni dolžnosti o kršitvi obvesti agencijo, pristojno za energijo, ki operaterju in dobavitelju iz prejšnjega stavka z odločbo naloži plačilo globe.

(2) Upravičenec, ki ravna v nasprotju s prvim in tretjim odstavkom prejšnjega člena, se kaznuje z globo 10.000 eurov.

(3) Upravičenec, za katerega pristojni organ ugotovi špekulativno prodajo električne energije iz drugega odstavka 19. člena tega zakona, mora vrniti celotno prejeto pomoč za gospodarstvo po tem zakonu in se kaznuje z globo 100.000 eurov.

III. UKREPI ZA OHRANITEV DELOVNIH MEST

1. Začasen ukrep delnega povračila nadomestila plače zaradi skrajšanja polnega delovnega časa

21. člen **(ukrep delnega povračila nadomestila plače zaradi skrajšanja polnega delovnega časa delavcem)**

Ukrep delnega povračila nadomestila plače zaradi skrajšanja polnega delovnega časa delavcem po določbah tega zakona delodajalcu omogoča odreditev dela s skrajšanim delovnim časom ob hkratni napotitvi na delno začasno čakanje na delo delavca, ki ima pri delodajalcu sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas, zaradičasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnih razlogov, ki so posledica izjemno visokih povišanj cen energentov (v nadaljnjem besedilu: poslovni razlog), na način, da delodajalec delavcu zagotavlja delo vsaj za polovični delovni čas (v nadaljnjem besedilu: odreditev dela s skrajšanim delovnim časom).

22. člen **(pogoji za uveljavljanje delnega povračila nadomestila plače)**

(1) Delodajalec, ki delavcu skladno s prejšnjim členom zagotavlja delo za vsaj polovični delovni čas, lahko zaradi povračila izplačanega nadomestila plače za preostali del delovnega časa do polnega delovnega časa, za katerega je delavcu odrejeno začasno

čakanje na delo v deležu od 5 do 20 ur tedensko, uveljavlja delno povračilo izplačanega nadomestila plače zaradi odreditve dela s skrajšanim delovnim časom, določeno s tem zakonom (v nadaljnjem besedilu: delno povračilo nadomestila plače).

(2) Pravico do delnega povračila nadomestila plače iz tega poglavja lahko uveljavlja delodajalec iz prvega odstavka 3. člena tega zakona, ki na dan 31. december 2022 nima registrirane glavne dejavnosti v skupini K po standardni klasifikaciji dejavnosti.

(3) Pravico do delnega povračila nadomestila plače iz tega poglavja lahko uveljavlja delodajalec iz prejšnjega odstavka, ki zaposluje delavce na podlagi pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas in na katerega se je prenesla ena od vrst pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena tega zakona, ali ki bi bil upravičen do prenosa ene od vrst pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena tega zakona ter po lastni oceni najmanj 10 odstotkom delavcev mesečno ne more zagotavljati najmanj 90 odstotkov dela.

(4) Pravice do delnega povračila nadomestila plače ne more uveljavljati delodajalec:

- če je nad njim na dan vložitve vloge uveden postopek stečaja ali je v likvidacijskem postopku,
- ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če ima neplačane zapadle obveznosti na dan vložitve vloge, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan vložitve vloge znaša 50 eurov ali več in ki na dan vložitve vloge nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dneva vložitve vloge,
- ki je neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine,
- ki je v postopku prisilne poravnave in ima neporavnane davčne obveznosti, na katere ne učinkuje postopek prisilne poravnave ter so nastale po začetku postopka prisilne poravnave.

(5) Pravice do delnega povračila nadomestila plače delodajalec ne more uveljaviti za delavca, ki je pri tem delodajalcu v delovnem razmerju manj kot tri mesece ali je v zadnjih treh mesecih pri tem delodajalcu zaposlen za krajši delovni čas od polnega in za delavca, za katerega prejema subvencijo plače iz programov, sofinanciranih iz proračuna Republike Slovenije ali kohezijskih sredstev.

(6) Pred sprejetjem odločitve o odreditvi dela s skrajšanim delovnim časom se mora delodajalec o obsegu dela s skrajšanim delovnim časom, številu zaposlenih, ki jim bo takšno delo odrejeno, in trajanju odreditve posvetovati s sindikati pri delodajalcu, če sindikata pri delodajalcu ni, pa s svetom delavcev, in pridobiti pisno mnenje sindikata oziroma sveta delavcev. Če pri delodajalcu ni sindikata, niti sveta delavcev, mora delodajalec pred sprejetjem odločitve o tem obvestiti delavce na pri delodajalcu običajen način. O sprejeti odločitvi odreditve dela s skrajšanim delovnim časom delodajalec seznaniti Inšpektorat Republike Slovenije za delo najpozneje en delovni dan pred pričetkom opravljanja dela s skrajšanim delovnim časom.

(7) Če se spremenijo okoliščine odreditve dela s skrajšanim delovnim časom, zlasti obseg dela s skrajšanim delovnim časom, število zaposlenih, ki jim bo takšno delo odrejeno, in trajanje odreditve, ki je predstavljala podlago za sprejetje odločitve, je treba opraviti novo posvetovanje iz prejšnjega odstavka.

23. člen **(časovna omejitev)**

(1) Delodajalec lahko posameznemu delavcu, s katerim ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas, odredi delo s skrajšanim delovnim časom od 1. januarja 2023 do 31. marca 2023.

(2) Vlada lahko ukrep iz 21. člena tega zakona s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, največ dvakrat podaljša za en mesec.

(3) V primeru podaljšanja ukrepa s sklepom vlade lahko delodajalec delo s skrajšanim delovnim časom odredi najdlje do izteka obdobja, navedenega v sklepu vlade o podaljšanju ukrepa.

24. člen **(pravice in obveznosti delavcev)**

(1) Delavec, ki mu je začasno odrejeno delo s skrajšanim delovnim časom, ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, kot če bi delal polni delovni čas, razen tistih, ki so drugače urejene s tem zakonom.

(2) V času začasno odrejenega dela s skrajšanim delovnim časom v skladu s tem zakonom ima delavec:

- pravico do plačila za delo v času, ko dejansko dela,
- za čas do polnega delovnega časa, ko v okviru odrejenega skrajšanega delovnega časa ne dela, pravico do nadomestila plače iz prvega odstavka 25. člena tega zakona,
- pravico do odmora med delovnim časom v sorazmerju s časom, prebitim na delu,
- obveznost, da na zahtevo delodajalca, poslano delavcu v pisni ali elektronski obliki, opravlja delo s polnim delovnim časom, pri čemer mora delodajalec takšno zahtevo delavcu posredovati vsaj en dan pred začetkom opravljanja dela s polnim delovnim časom.

(3) Če je delavec v času odrejenega dela s skrajšanim delovnim časom odsoten z dela v primerih, določenih z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ima pravico do nadomestila plače v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, pri čemer se upošteva delovna obveznost delavca, kot je določena s pogodbo o zaposlitvi za polni delovni čas. Osnova za višino nadomestila plače se določi glede na plačo, ki bi jo delavec prejel, kot če bi delal polni delovni čas.

(4) Delodajalec pisno odredi delavcu delo s skrajšanim delovnim časom. V odredbi določi obseg skrajšanega delovnega časa, ki ne sme biti krajši od polovice polnega delovnega časa, čas trajanja dela s skrajšanim delovnim časom in razporeditev delovnega časa ali način razporeditve delovnega časa, ter delavca obvesti o času trajanja odmora med delom, višini povračila stroškov v zvezi z delom, možnosti in načinu poziva delavcu, da delo ponovno opravlja s polnim delovnim časom ter nadomestilu plače v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja. Odredba se lahko pošlje delavcu tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in njegovo uporabo nalaga delodajalec.

(5) Delavec se lahko v času odrejenega skrajšanega delovnega časa prijavi v evidenco iskalcev zaposlitve in se lahko vključi v ukrepe, ki se zagotavljajo prijavljenim iskalcem zaposlitve.

(6) V času dela s polnim delovnim časom delavec ni zavezan izvajati aktivnosti iz ukrepov aktivne politike zaposlovanja v skladu z zakonom, ki ureja trg dela.

(7) Če se delavec na podlagi soglasja delodajalca vključi v ukrepe iz petega odstavka tega člena, je ne glede na 25. člen tega zakona nadomestilo plače določeno v

višini, kot je določena v sedmem odstavku 137. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČMIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1).

25. člen **(višina nadomestila plače)**

(1) Delavec ima za čas do polnega delovnega časa, ko v okviru odrejenega skrajšanega delovnega časa ne opravlja dela, pravico do nadomestila plače, v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, za primer začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga.

(2) Plačilo za delo v času, ko delavec dejansko dela, in nadomestilo plače, določeno v skladu s prejšnjim odstavkom, skupaj ne smeta biti nižja od minimalne plače v Republiki Sloveniji.

26. člen **(obveznosti delodajalca in vračilo prejetih sredstev)**

(1) V obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače mora delodajalec delavcem, ki jim je odrejeno delo s skrajšanim delovnim časom v skladu s tem zakonom, redno izplačevati plačo in nadomestilo plače v sorazmernem delu glede na odrejeno delež dela ali delnega začasnega čakanja na delo.

- (2) Delodajalec ne sme v obdobju:
- prejemanja delnega povračila nadomestila plače in še šest mesecev po tem začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jim je odredil delo s skrajšanim delovnim časom, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov (prepoved odpuščanja) in
 - iz prejšnjega odstavka odrejati nadurnega dela, neenakomerno razporediti ali začasno prerazporediti delovnega časa, če to delo lahko opravi z delavci, ki jim je odrejeno delo s skrajšanim delovnim časom.

(3) Delodajalec je dolžan voditi evidenco o izrabi delovnega časa delavca, ki mu odredi delo s skrajšanim delovnim časom, na način, da je iz nje razviden čas prihoda in odhoda z dela ter čas drugih upravičenih odsotnosti (letni dopust, začasna nezmožnost opravljanja dela ipd.). Čas prihoda in odhoda z dela se mora vpisati v evidenco o izrabi delovnega časa ob dejanskem prihodu in odhodu delavca z dela.

(4) Če delodajalec ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena ali če je v postopku uveljavljanja pravice do delnega povračila nadomestila plače predložil neresnična dokazila iz drugega odstavka 28. člena tega zakona, mora sredstva, prejeta v skladu s tem zakonom, v celoti vrniti.

(5) Delodajalec, ki je bil upravičen do delnega povračila nadomestila plače iz prvega odstavka 22. člena tega zakona, mora sredstva, prejeta v skladu s tem zakonom, v celoti vrniti, če začne postopek likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, v obdobju:

- prejemanja sredstev in
- po prenehanju prejemanja sredstev, ki je enako celotnemu obdobju prejemanja sredstev.

(6) Delodajalec, ki mu je bila z dokončno odločbo v skladu s tem zakonom naložena obveznost vračila neupravičeno prejete pomoči iz devetega odstavka 16. člena tega zakona, mora sredstva, prejeta v skladu s tem poglavjem, v celoti vrniti.

(7) O vračilu prejetih sredstev na podlagi četrtega, petega in šestega odstavka tega člena odloči Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) z odločbo. Zoper odločbo o vračilu prejetih sredstev ni pritožbe, možen pa je upravni spor. Delodajalec mora prejeta sredstva vrniti v 30 dneh od vročitve odločbe, skupaj z obrestmi v višini zakonsko določenih zamudnih obresti, ki tečejo od dneva prejema povračila nadomestila plače do dneva vračila.

(8) Če obveznost iz naslova vračila prejetega delnega povračila nadomestila plače ni plačana v roku iz prejšnjega odstavka, se prisilno izterja. Izvršbo opravi FURS po določbah zakona, ki ureja davčni postopek.

(9) Delodajalec, ki je prejel delno povračilo nadomestila plače v skladu s tem zakonom, mora, če je v letu 2023 oziroma za leto 2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, o tem obvestiti zavod najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, ki jo izda zavod, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti, ki tečejo od dneva prejema delnega povračila nadomestila plače do dneva vračila.

(10) Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti vračila prejetih sredstev iz prejšnjega odstavka izvaja zavod. Za namene izvajanja nadzora iz prejšnjega stavka zavod pridobi podatke o izplačilu dobička, nakupih lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost v poslovodstvu od FURS.

(11) Delodajalec v času odrejenega dela s skrajšanim delovnim časom zagotavlja pravico in obveznost delavcev do usposabljanja in izobraževanja.

27. člen **(prepoved odreditve dela s skrajšanim delovnim časom)**

- Delodajalec ne sme odrediti dela s skrajšanim delovnim časom delavcu:
- upravičenemu do dela s krajšim delovnim časom, ki prejema delno nadomestilo na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali je upravičen do dela s krajšim delovnim časom na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu,
 - v času teka odpovednega roka na podlagi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga.

28. člen **(postopek uveljavljanja delnega povračila nadomestila plače)**

(1) Delodajalec uveljavi pravico do delnega povračila nadomestila plače po tem zakonu z vlogo, ki jo vloži pri zavodu v elektronski obliki v 15 dneh od odreditve dela s skrajšanim delovnim časom.

- (2) Vlogi delodajalec priloži:
- izračun pristojnega organa iz prvega odstavka 12. člena tega zakona o višini pomoči za gospodarstvo, do katere bi bil upravičen ali dokazilo o prenosu pomoči za gospodarstvo iz drugega odstavka 12. člena tega zakona,

- pisno izjavo, da po lastni oceni najmanj 10 odstotkom delavcev mesečno ne more zagotavljati najmanj 90 odstotkov dela,
- pisno odredbo delavcu o skrajšanju polnega delovnega časa,
- pisno izjavo, da ima na dan vložitve vloge plačane zapadle obveznosti iz naslova obveznih dajatev in druge denarne nedavčne obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki znašajo 50 eurov in več, in da ima na dan vložitve vloge izpolnjene obveznosti iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dneva vložitve vloge,
- pisno izjavo, da ni odredil dela s skrajšanim delovnim časom delavcem v času teka odpovednega roka na podlagi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga,
- pisno izjavo, s katero se zaveže, da v obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače in še šest mesecev po tem ne bo kršil prepovedi odpuščanja iz prve alineje drugega odstavka 26. člena tega zakona,
- pisno izjavo, za katero kazensko in materialno odgovarja, da je delavcem na dan vložitve vloge izplačal plačo in vsa nadomestila plače,
- izjavo, da skupna višina prejete pomoči po tem poglavju skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira, ne presega 2 milijonov eurov oziroma ne presega 250.000 eurov na upravičenca, ki opravlja dejavnost v primarni kmetijski proizvodnji, in 300.000 eurov na upravičenca, ki opravlja dejavnost v sektorju ribištva in akvakulture, in da zanj ne veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino.

(3) Zavod odloči o vlogi v 15 dneh od prejema popolne vloge z odločbo. Zoper odločbo ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(4) Odločba o delnem povračilu nadomestila plače mora vsebovati zlasti predmet, osnovo za izračun nadomestila plače, način izračuna delnega povračila nadomestila plače, rok za izplačilo, obdobje vračanja sredstev, spremljanje in poročanje, sankcije za kršitev odločbe ter nadzor nad njenim izvajanjem.

(5) Delno povračilo nadomestila plače, razen za delavce, za katere plačilo nadomestila plače ne bremeni delodajalca, se delodajalcu izplačuje mesečno, v sorazmernem deležu ali v celoti, in sicer deseti dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače po tem zakonu.

(6) Delodajalcu pripada delno povračilo nadomestila plače za dejansko mesečno oziroma tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi delavec na ta dan dejansko delal.

29. člen

(zahtevek za izplačilo delnega povračila nadomestila plače)

Delodajalec uveljavlja delno povračilo nadomestila plače za pretekli mesec z zahtevkom za izplačilo, ki ga vloži pri zavodu na podlagi odločbe o delnem povračilu nadomestila plače, vendar najpozneje v šestih mesecih od dokončnosti odločbe.

30. člen

(višina delnega povračila nadomestila plače)

(1) Višina delnega povračila nadomestila plače iz prvega odstavka 22. člena tega zakona s strani Republike Slovenije znaša 80 odstotkov izplačanega nadomestila plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II).

(2) Delno povračilo nadomestila plače iz prejšnjega odstavka ne more biti višje od bruto povprečne plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober 2022.

31. člen **(izvajanje nadzora nad dodelitvijo delnega povračila nadomestila plače)**

(1) Zavod opravlja nadzor nad dodelitvijo in izplačevanjem delnega povračila nadomestil plače v skladu s tem poglavjem.

(2) Za potrebe dodeljevanja in izplačevanja delnega povračila nadomestila plače in izvajanja nadzora ima zavod pravico brezplačno pridobivati podatke o delavcih, za katere delodajalec prejme delno povračilo nadomestila plače, iz zbirk podatkov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, upravljavca centralnega registra prebivalstva ter FURS, in sicer:

- osebno ime,
 - EMŠO,
 - zavarovalno podlago,
 - dejanski in polni delovni čas ter
 - podatke o izplačanih plačah in plačanih prispevkih za socialno varnost,
- ter od delodajalca evidenco izrabe delovnega časa.

(3) Zavod ima pravico brezplačno pridobivati podatke o izdanih odločbah pristojnega organa iz devetega odstavka 16. člena tega zakona.

(4) Podatki, ki jih pridobi zavod na podlagi drugega in tretjega odstavka tega člena, se ne smejo pošiljati tretjim osebam, hranijo pa se deset let po njihovi pridobitvi, razen v anonimizirani obliki za raziskovalne namene.

(5) Po preteku roka hrambe iz prejšnjega odstavka se podatki blokirajo in obravnavajo v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

(6) Po blokiranju v skladu s prejšnjim odstavkom se podatki iz drugega odstavka tega člena hranijo 30 let.

32. člen **(inšpekcijski nadzor)**

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem 21. do 31. člena tega zakona opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za delo v skladu s predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor.

33. člen **(pogoji dodelitve državne pomoči)**

(1) Ukrep iz tega poglavja se izvaja v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira in se lahko začne izvajati po njegovi odobritvi s strani Evropske komisije.

(2) Pomoč posameznemu delodajalcu mora biti odobrena najpozneje 31. decembra 2023.

(3) Delodajalec po tem poglavju ne more prejeti pomoči, če zanj veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino.

(4) Skupna višina pomoči na posameznega delodajalca skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira, ne sme preseči omejitev, kot so določene v II. delu tega zakona.

(5) Pomoč za ohranitev delovnih mest po tem zakonu se lahko kumulira s pomočjo de minimis v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, Uredbo 1408/2013/EU ali Uredbo 717/2014/EU oziroma s pomočjo v skladu z Uredbo 651/2014/EU ali Uredbo 702/2014/EU oziroma s pomočjo v skladu z začasnim okvirom COVID-19, če se upoštevajo določbe o kumulaciji iz navedenih uredb in začasnega okvira COVID-19.

(6) Skupni znesek sofinanciranja istih upravičenih stroškov, ki se financirajo tudi iz drugih javnih virov, ne sme preseči omejitev, določenih s tem zakonom.

(7) Ukrep iz tega poglavja je združljiv tudi z drugimi ukrepi za podporo ohranjanju delovnih mest, če kombinirana podpora ne povzroči presežka nadomestila za stroške plač posameznega delavca.

34. člen (kazenske določbe)

(1) Z globo od 10.000 do 50.000 eurov se kaznuje delodajalec, ki prejme delno povračilo nadomestila plače in:

- krši obveznost posvetovanja pred sprejetjem odločitve o odreditvi dela s skrajšanim delovnim časom s sindikatom oziroma svetom delavcev oziroma obveznost obvestitve delavcev na običajen način ali krši obveznost novega posvetovanja (šesti in sedmi odstavek 22. člena),
- krši prepoved odpuščanja (prva alineja drugega odstavka 26. člena),
- v obdobju iz prvega odstavka 26. člena tega zakona odredi nadurno delo, neenakomerno razporedi ali začasno prerazporedi delovni čas, če to delo lahko opravi z delavci, ki jim je odrejeno delo s skrajšanim delovnim časom (druga alineja drugega odstavka 26. člena),
- krši prepoved odreditve dela s skrajšanim delovnim časom delavcu v času teka odpovednega roka (druga alineja 27. člena),
- delavec pri njem v času začasnega čakanja na delo zaradi skrajšanega delovnega časa opravlja delo (druga alineja drugega odstavka 24. člena).

(2) Z globo od 1.500 do 8.000 eurov se kaznuje delodajalec, ki prejme delno povračilo nadomestila plače in zaposluje deset ali manj delavcev, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 450 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, prejemnika delnega povračila nadomestila plače, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 450 do 1.200 eurov se kaznuje delodajalec samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, prejemnik delnega povračila nadomestila plače, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

2. Začasen ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo

35. člen (upravičenci)

Pravico do delnega povračila nadomestila plače delavcev na začasnem čakanju na delo po tem zakonu lahko uveljavlja delodajalec iz prvega odstavka 3. člena tega zakona, ki na dan 31. december 2022 nima registrirane glavne dejavnosti v skupini K po standardni klasifikaciji dejavnosti, in na katerega se je prenesla ena od vrst pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena tega zakona, ali ki bi bil upravičen do prenosa ene od vrst pomoči za gospodarstvo iz prvega odstavka 4. člena tega zakona.

36. člen (časovne omejitve)

(1) Delodajalec iz prejšnjega člena lahko od 1. januarja 2023 do 30. junija 2023 napoti delavca na začasno čakanje na delo za največ 30 delovnih dni.

(2) Pravice do delnega povračila nadomestila plače delodajalec ne more uveljaviti za delavca, ki je pri tem delodajalcu v delovnem razmerju od 1. januarja 2023 dalje, in za delavca, za katerega prejema subvencijo plače iz programov, sofinanciranih iz proračuna Republike Slovenije ali kohezijskih sredstev.

37. člen (pravice in obveznosti delavcev)

(1) Delavec, ki je napoten na začasno čakanje na delo, in delodajalec zanj prejema delno povračilo nadomestila plače, ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, razen tistih, ki so drugače urejene s tem zakonom.

(2) Delavec ima v času začasnega čakanja na delo v skladu s tem zakonom dolžnost, da se na zahtevo delodajalca, poslano delavcu v pisni obliki ali po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in njegovo uporabo nalaga delodajalec, vrne na delo do sedem delovnih dni v tekočem mesecu, pri čemer mora delodajalec takšno zahtevo delavcu posredovati vsaj en dan pred vrnitvijo na delo. Delodajalec mora o tem predhodno obvestiti zavod.

(3) Če je bila plača delavca znižana zaradi določitve krajšega polnega delovnega časa pri delodajalcu, se za osnovo za nadomestilo plače za čas začasnega čakanja na delo upošteva plača ali osnova za nadomestilo plače v zadnjih treh mesecih pred določitvijo krajšega polnega delovnega časa.

(4) Če delavec v dogovoru z delodajalcem v času začasnega čakanja na delo izrabi pravico do letnega dopusta, ima za čas izrabe letnega dopusta pravico do nadomestila plače v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

(5) Delodajalec delavca pisno napoti na začasno čakanje na delo. V pisnem napotilu določi čas začasnega čakanja na delo, možnosti in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo, ter višino nadomestila plače. O napotitvi na začasno čakanje na delo seznanijo Inšpektorat Republike Slovenije za delo najpozneje en delovni dan pred pričetkom napotitve delavca na čakanje na delo.

(6) Delavec se lahko v času začasnega čakanja na delo prijavi v evidenco iskalcev zaposlitve in se lahko vključi v ukrepe, ki se zagotavljajo prijavljenim iskalcem zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela.

(7) V času dela s polnim delovnim časom delavec ni zavezan izvajati aktivnosti iz ukrepov aktivne politike zaposlovanja v skladu z zakonom, ki ureja trg dela.

(8) Če se delavec na podlagi soglasja delodajalca vključi v ukrepe iz šestega odstavka tega člena, je ne glede na prvi odstavek 38. člena tega zakona višina nadomestila plače določena v višini, kot je določena v sedmem odstavku 137. člena ZDR-1.

38. člen **(višina nadomestila plače)**

(1) Delavec ima v času začasnega čakanja na delo pravico do nadomestila plače v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, za primer začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga.

(2) Nadomestilo plače, določeno v skladu s prejšnjim odstavkom, ne sme biti nižje od minimalne plače v Republiki Sloveniji.

39. člen **(delavci s pravicami iz socialnih zavarovanj)**

(1) Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo upravičen do odsotnosti z dela ali med trajanjem začasnega čakanja na delo pridobi pravico do odsotnosti z dela na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju, starševskem varstvu ali druge upravičene odsotnosti ter do ustreznega nadomestila plače ali plačila prispevkov, se nadomestilo plače iz prejšnjega člena v tem času ne izplačuje.

(2) Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo ali med trajanjem začasnega čakanja na delo upravičen do dela s krajšim delovnim časom in prejema delno nadomestilo na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali je upravičen do dela s krajšim delovnim časom na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu, se nadomestilo plače iz prejšnjega člena v tem času izplačuje v sorazmernem delu, delavec pa zadrži pravico do prejemkov oziroma plačila prispevkov iz socialnih zavarovanj po teh predpisih, kot da bi delal.

40. člen **(višina delnega povračila nadomestila plače)**

(1) Višina delnega povračila nadomestila plače iz 38. člena tega zakona s strani Republike Slovenije znaša 80 odstotkov nadomestila plače in je omejena z višino povprečne bruto mesečne plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober 2022. V povračilo nadomestila plače je vključeno nadomestilo plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II).

(2) Delodajalec upravičenost do delnega povračila nadomestila plače iz 35. člena tega zakona dokazuje z dokazili iz tretjega odstavka 41. člena tega zakona.

41. člen **(postopek in način uveljavljanja delnega povračila nadomestila plače)**

(1) Delodajalec uveljavi pravico do delnega povračila nadomestila plače po tem poglavju z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri zavodu v 15 dneh od napotitve delavca na začasno čakanje na delo.

(2) Pravice do delnega povračila nadomestila plače iz prejšnjega odstavka ne more uveljavljati delodajalec:

- ki na dan vložitve vloge nima plačanih zapadlih obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki znašajo 50 eurov in več in na dan vložitve vloge nima izpolnjene obveznosti iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dneva vložitve vloge;
- če je nad njim uveden postopek stečaja ali je v likvidacijskem postopku;
- ki je v postopku prisilne poravnave in ima neporavnane davčne obveznosti, na katere ne učinkuje postopek prisilne poravnave ter so nastale po začetku postopka prisilne poravnave.

(3) Vlogi iz prvega odstavka tega člena delodajalec priloži:

- izračun pristojnega organa iz prvega odstavka 12. člena tega zakona o višini pomoči za gospodarstvo, do katere bi bil upravičen ali dokazilo o prenosu pomoči za gospodarstvo iz drugega odstavka 12. člena tega zakona,
- dokazila o napotitvi delavcev na začasno čakanje na delo,
- izjavo, za pravilnost katere kazensko in materialno odgovarja, da ima na dan vložitve vloge plačane vse zapadle obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo,
- izjavo, za pravilnost katere kazensko in materialno odgovarja, da ima na dan vložitve vloge izpolnjene obveznosti iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge,
- izjavo, da je zaposlenim na dan vložitve vloge izplačal vsa nadomestila plače,
- izjavo, da skupna višina prejete pomoči po tem poglavju skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira, ne presega 2 milijonov eurov oziroma ne presega 250.000 eurov na upravičenca, ki opravlja dejavnost v primarni kmetijski proizvodnji, in 300.000 eurov na upravičenca, ki opravlja dejavnost v sektorju ribištva in akvakulture, in da zanj ne veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino.

(4) Zavod odloči o vlogi v 15 dneh od vložitve vloge z odločbo. Zoper odločbo ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(5) Odločba o povračilu izplačanih nadomestil plače mora vsebovati zlasti predmet, osnovo za izračun nadomestil plače, način izračuna povračila nadomestil plače, višino povračila nadomestil plače, vsebino zahtevkov za povračilo nadomestil plače in njihovih prilog, razloge za zavrnitev zahtevka za povračilo, rok za izplačilo, obdobje vračanja sredstev, spremljanje in poročanje, sankcije za kršitev odločbe ter nadzor nad njenim izvajanjem.

(6) Delno povračilo nadomestila plače, razen za delavce, za katere plačilo nadomestila plače ne bremeni delodajalca, se delodajalcu izplačuje mesečno, v sorazmernem deležu ali v celoti, in sicer deseti dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače po tem zakonu.

(7) Delodajalcu pripada delno povračilo nadomestila plače za dejansko mesečno oziroma tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi delavec na ta dan dejansko delal.

42. člen

(zahtevek za izplačilo delnega povračila nadomestila plače)

Delodajalec uveljavlja delno povračilo nadomestila plače za pretekli mesec z zahtevkom za izplačilo, ki ga vloži pri zavodu na podlagi odločbe o delnem povračilu nadomestila plače, vendar najpozneje v šestih mesecih od dokončnosti odločbe.

43. člen **(izvajanje nadzora nad dodelitvijo in izplačevanjem nadomestil plače ter izvajanjem odločbe)**

(1) Delodajalec, ki uveljavi povračilo nadomestil plač, mora zavodu omogočiti administrativni in finančni nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti iz odločbe iz četrtega odstavka 41. člena tega zakona. V primeru nadzora na kraju samem mora zavodu omogočiti vpogled v računalniške programe, listine in postopke v zvezi z izvajanjem tega zakona.

(2) Za potrebe izplačevanja delnega povračila nadomestila plače in izvajanja nadzora ima zavod pravico brezplačno pridobivati podatke o delavcih na začasnem čakanju na delo iz zbirk podatkov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, upravljavca centralnega registra prebivalstva ter FURS, in sicer:

- osebno ime,
- EMŠO,
- zavarovalno podlago ter
- podatke o izplačanih plačah in plačanih prispevkih za socialno varnost.

(3) Zaradi nadzora nad izvajanjem odločbe ima zavod pravico tudi neposredno od delodajalca pridobivati dokazila in listine, iz katerih je razviden način uveljavljanja pravic v skladu s tem zakonom, na katerih mora delodajalec prekriži oziroma iz katerih mora izločiti tiste dele listin, ki niso nujni za ugotovitev razloga prenehanja zaposlitve in za vročitev takšne listine.

(4) Podatki, ki jih pridobi zavod na podlagi tega zakona, se ne smejo pošiljati tretjim osebam, hranijo pa se deset let po njihovi pridobitvi, razen v anonimizirani obliki za raziskovalne namene.

(5) Po preteku roka hrambe iz prejšnjega odstavka se podatki blokirajo in obravnavajo v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

(6) Po blokiranju v skladu s prejšnjim odstavkom se podatki iz drugega odstavka tega člena hranijo 30 let.

44. člen **(obveznosti delodajalca)**

(1) V obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače za delavce na začasnem čakanju na delo v skladu s tem zakonom mora delodajalec delavcem izplačevati nadomestila plače.

(2) V obdobju iz prejšnjega odstavka delodajalec ne sme odrediti nadurnega dela ali začasno prerazporediti delovnega časa, če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo.

(3) Delodajalec v obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače in še šest mesecev zatem ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 1. januarjem 2023. Delodajalec ne more uveljavljati delnega povračila nadomestila plače za začasno čakanje na delo za delavca v času teka odpovednega roka.

(4) Če delodajalec ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena, mora prejeta sredstva v celoti vrniti.

(5) Delodajalec, ki prejema ali je prejemal sredstva v skladu s tem zakonom, prejeta sredstva vrne v celoti, če začne postopek likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, v obdobju:

- prejetja sredstev in
- po prenehanju prejetja sredstev, ki je enako obdobju prejetja sredstev.

(6) Delodajalec, ki prejema ali je prejemal sredstva v skladu s tem zakonom iz naslova ukrepa delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo, prejeta sredstva vrne v celoti, če je pri oddaji vloge za uveljavitev pravice predložil neresnična dokazila iz tretjega odstavka 41. člena tega zakona. Delodajalec, ki mu je bila z dokončno odločbo v skladu s tem zakonom naložena obveznost vračila neupravičeno prejete pomoči iz 16. člena tega zakona, mora sredstva, prejeta v skladu s tem poglavjem, v celoti vrniti.

(7) O vračilu prejetih sredstev na podlagi četrtega, petega, šestega in trinajstega odstavka tega člena odloči zavod z odločbo. Zoper odločbo o vračilu prejetih sredstev ni pritožbe, možen pa je upravni spor. Delodajalec mora prejeta sredstva vrniti v 30 dneh od vročitve odločbe, skupaj z obrestmi v višini zakonsko določenih zamudnih obresti, ki tečejo od dneva prejema povračila nadomestila plače do dneva vračila. Če obveznost iz naslova vračila prejetega nadomestila plače ni plačana v roku, se prisilno izterja. Izvršbo opravi FURS po določbah zakona, ki ureja davčni postopek.

(8) Delodajalec, ki je prejel povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo v skladu s tem zakonom, mora, če je v letu 2023 oziroma za leto 2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, o tem obvestiti zavod najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, ki jo izda zavod, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti, ki tečejo od dneva prejema delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo do dneva vračila.

(9) Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti vračila prejetih sredstev iz prejšnjega odstavka izvaja zavod. Za namene izvajanja nadzora iz prejšnjega stavka zavod pridobi podatke o izplačilu dobička, nakupih lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu od FURS.

(10) Delodajalec, ki za posameznega delavca uveljavlja delno povračilo nadomestila plače po 40. členu tega zakona, mora za polovico višine prejetih sredstev v 30 mesecih od dneva vložitve prvega zahtevka za delno povračilo nadomestila plače izvesti vlaganja v zeleni prehod.

(11) Vrste vlaganj v zeleni prehod iz prejšnjega odstavka so vlaganja v okoljsko prijazne tehnologije, čistejši, cenejši in bolj zdrav javni in zasebni transport, razogljičenje energijskega sektorja, energijsko učinkovitost stavb, uvajanje drugih standardov za klimatsko nevtralnost in so podrobneje opredeljene v podzakonskem predpisu, ki ureja uveljavljanje davčnih olajšav za vlaganja v digitalni in zeleni prehod.

(12) Delodajalec vlaganja v zeleni prehod zavodu izkazuje z davčnim obračunom davka od dohodkov pravnih oseb ali davčnim obračunom akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Davčni zavezanec, ki davčno osnovo ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, izkazuje vlaganja z računi. Rok za predložitev davčnega obračuna davka od

dohodkov pravnih oseb ali davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti zavodu je v dveh mesecih po poteku roka za predložitev pristojnemu organu.

(13) Delodajalec, ki je prejel povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo v skladu s tem zakonom, mora, če ni izvedel vlaganj v zeleni prehod iz enajstega odstavka tega člena ali davčni organ naknadno v postopku davčnega nadzora ugotovi, da davčni zavezanec ni upravičeno uveljavljal olajšave za zeleni prehod, prejeta sredstva vrniti.

(14) O ugotovitvah davčnega nadzora iz prejšnjega odstavka, pristojni davčni organ obvesti zavod, v 15 dneh od opravljenega nadzora.

(15) Prejetih sredstev ni treba vrniti delodajalcu, ki izkaže, da zaradi objektivnih razlogov, ki niso na njegovi strani, oziroma višje sile ni izvedel vlaganj v zeleni prehod, pri čemer lahko objektivni razlog oziroma višjo silo delodajalec uveljavlja v primeru vlaganj v okoljsko prijazne tehnologije in razogljičenje energijskega sektorja.

45. člen (inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem 35. do 44. člena tega zakona opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za delo v skladu s predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor.

46. člen (pridobivanje podatkov za namen izvajanja nadzora)

Zaradi izvajanja nadzora nad pravilnostjo izjav iz tretjega odstavka 41. člena tega zakona, v zvezi z izpolnjevanjem pogoja plačila zapadlih obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ima zavod pravico brezplačno pridobiti od FURS podatke o zapadlih neplačanih obveznostih iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, na dan vložitve vloge za povračilo nadomestila plače za čas čakanja na delo in podatke o predložitvi vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja na dan vložitve vloge za obdobje zadnjih petih let do dneva oddaje vloge za povračilo nadomestila plače za čas čakanja na delo.

47. člen (pogoji dodelitve državne pomoči)

(1) Ukrep iz tega poglavja se izvaja v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira in se lahko začne izvajati po njegovi odobritvi s strani Evropske komisije.

(2) Pomoč posameznemu upravičencu mora biti odobrena najpozneje 31. decembra 2023.

(3) Delodajalec po tem poglavju ne more prejeti pomoči, če zanj veljajo sankcije, ki jih je sprejela Evropska unija zaradi ruske agresije nad Ukrajino.

(4) Skupna višina pomoči na posameznega upravičenca skupaj z drugimi pomočmi, prejetimi v skladu z oddelkom 2.1. začasnega okvira, ne sme preseči omejitev, kot so določene v II. delu tega zakona.

(5) Pomoč za ohranitev delovnih mest po tem zakonu se lahko kumulira s pomočjo de minimis v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, Uredbo 1408/2013/EU ali Uredbo 717/2014/EU oziroma s pomočjo v skladu z Uredbo 651/2014/EU ali Uredbo 702/2014/EU oziroma s pomočjo v skladu z začasnim okvirom COVID-19, če se upoštevajo določbe o kumulaciji iz navedenih uredb in začasnega okvira COVID-19.

(6) Skupni znesek sofinanciranja istih upravičenih stroškov, ki se financirajo tudi iz drugih javnih virov, ne sme preseči omejitev, določenih s tem zakonom.

(7) Ukrep iz tega poglavja je združljiv tudi z drugimi ukrepi za podporo ohranjanju delovnih mest, če kombinirana podpora ne povzroči presežka nadomestila za stroške plač posameznega delavca.

48. člen

(kazenske določbe na področju ukrepa delnega povračila nadomestila plače za čas začasnega čakanja na delo)

- (1) Z globo od 3.000 do 20.000 evrov se kaznuje delodajalec, ki:
1. ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora (prvi odstavek 43. člena);
 2. izplača nadomestila plače v nasprotju s 44. členom tega zakona (prvi odstavek 44. člena);
 3. v času prejemanja delnega povračila nadomestila plače delavcem odredi nadurno delo ali začasno prerazporedi delovni čas (drugi odstavek 44. člena);
 4. predhodno ne obvesti zavoda o tem, da je delavca pozval, da se vrne na delo (drugi odstavek 37. člena);
 5. v obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače začne postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo ali odpove pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov ali začne postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi v šestih mesecih po prenehanju prejemanja povračila nadomestila (tretji odstavek 44. člena);
 6. predloži neresnično izjavo:
 - o plačilu vseh zapadlih obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, na dan vložitve vloge (tretja alineja tretjega odstavka 41. člena),
 - o izpolnjenih obveznostih iz naslova predložitve vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dneva oddaje vloge, na dan vložitve vloge (četrti alineja tretjega odstavka 41. člena),
 - da je zaposlenim na dan vložitve vloge za uveljavitev pravice do povračila nadomestila plače za čas začasnega čakanja na delo izplačal vsa nadomestila plače (peta alineja tretjega odstavka 41. člena);
 7. v roku ne obvesti zavoda o obveznosti vrnitve sredstev (osmi odstavek 44. člena).

(2) Z globo od 1.500 do 8.000 evrov se kaznuje delodajalec, ki zaposluje deset ali manj delavcev, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 450 do 2.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 450 do 1.200 evrov se kaznuje delodajalec samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

49. člen

(namensko premoženje javnega sklada za likvidnostna sredstva za podjetja)

(1) Ko Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo in Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj (v nadaljnjem besedilu: javni sklad) od ustanovitelja prejmeta namensko premoženje za izvajanje finančnih produktov v obliki ugodnih posojil, se lahko namensko premoženje javnega sklada zmanjša, vendar največ do minimuma namenskega premoženja javnega sklada, določenega v zakonu, ki ureja delovanje javnih skladov.

(2) Ustanovitelj v pogodbi, s katero se na javni sklad prenašajo namenska sredstva za izvajanje finančnih produktov, določi podrobnejše namene porabe teh sredstev.

(3) Sklep o zmanjšanju namenskega premoženja zaradi pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki v rezultatu poslovanja javnega sklada na podlagi tega člena sprejme ustanovitelj ob sprejemu letnega poročila javnega sklada v skladu z zakonom, ki ureja delovanje javnih skladov.

(4) Sredstva za izvajanje finančnih produktov v višini do 10 milijonov eurov za Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo za leti 2023 in 2024 in 20 milijonov eurov za Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj za leto 2023 in 10 milijonov eurov za Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj za leto 2024 se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

(5) Prenos namenskih sredstev za izvajanje finančnih produktov ustanovitelj izvede leta 2023 in 2024. Sredstva postanejo namensko premoženje javnega sklada, pri čemer so finančni produkti na voljo do porabe sredstev.

50. člen

(finančni inženiring)

(1) Za omilitve posledic kriznih razmer za gospodarstvo se ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, in SID banka dogovorita, da se v okviru »Ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje tehnološko-razvojnih projektov 2011-2013« dodeljena sredstva države, ki jih je mogoče ponovno koristiti, namenijo tudi za financiranje končnih prejemnikov, ki jih je prizadela energetska ali ukrajinska kriza. Ne glede na peti odstavek 106.f člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZJF) se pri financiranju končnih prejemnikov, ki jih je prizadela energetska ali ukrajinska kriza, lahko poleg investicij v tehnološko razvojne projekte financira tudi druge investicije ali obratna sredstva (stroški materiala, drobnega inventarja, trgovskega blaga, storitev ter stroški dela in stroški povezani z delom). Zapadlost kreditov, odobrenih za namen omilitve posledic kriznih razmer za gospodarstvo, ne sme preseči zadnje zapadlosti kreditov znotraj ukrepa, odobrenih za namen spodbujanja tehnološko razvojnih projektov. SID banka zagotovi ločeno evidentiranje kreditov, sklenjenih za namen spodbujanja tehnološko razvojnih projektov in za namen omilitve posledic kriznih razmer za gospodarstvo. V okviru namena omilitve posledic kriznih razmer za gospodarstvo SID banka zagotovi tudi ločeno evidentiranje kreditov za investicije, obratna sredstva ali za oboje hkrati.

(2) Poleg ukrepa iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, in SID banka za omilitve posledic kriznih razmer za gospodarstvo, dogovorita nov ukrep finančnega inženiringa v višini 100 milijonov eurov za financiranje končnih prejemnikov, ki jih je prizadela energetska ali ukrajinska kriza. Pri tem sredstva v višini 25 milijonov eurov, ki se zagotovijo v bilanci B Proračuna Republike Slovenije za leto 2023, SID banki v istem letu dodeli ministrstvo, pristojno za gospodarstvo. SID banka ukrep sofinancira s 75 milijoni

eurov. Ne glede na peti odstavek 106.f člena ZJF se s sredstvi za izvajanje ukrepa poleg investicij v tehnološko razvojne projekte, financira tudi druge investicije ali obratna sredstva (stroški materiala, drobnega inventarja, trgovskega blaga, storitev ter stroški dela in stroški povezani z delom). SID banka zagotovi ločeno evidentiranje kreditov za investicije, obratna sredstva ali za oboje hkrati. Ročnost kreditov za investicije ne sme biti daljša od 15 let, za obratna sredstva pa ne daljša od 8 let. Sredstva ukrepa morajo biti končnim prejemnikom odobrena najkasneje v roku dveh let od podpisa sporazuma o financiranju med SID banko in ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, pri čemer bo najmanj 30 odstotkov sredstev odobrenih do 31. decembra 2023. Prvih 25 odstotkov primanjkljaja iz naslova upravičenih stroškov ukrepa se krije v breme dodeljenih sredstev države, ves nadaljnji primanjkljaj iz naslova upravičenih stroškov ukrepa pa bremeni SID banko. Ne glede na četrti odstavek 13. člena ZJF, ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, za ukrep pripravi načrt izvajanja finančnega instrumenta, ki ga obravnava vlada hkrati s ključnimi elementi ukrepa finančnega inženiringa iz 106.j člena ZJF.

51. člen

(financiranje gospodarskih subjektov na področju cestnih prevozov)

(1) Za omilitev posledic kriznih razmer za gospodarske subjekte na področju prevozov potnikov oziroma blaga v cestnem prometu se ministrstvo, pristojno za promet, in SID banka dogovorita, da se sredstva iz 39. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 80/20, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPVE, 15/21 – ZDUOP, 112/21 – ZIUPGT in 206/21 – ZDUPŠOP) v okviru »Ukrepa finančnega inženiringa za namen financiranja gospodarskih subjektov na področju cestnih prevozov« lahko namenijo tudi za financiranje končnih prejemnikov, ki jih je prizadela energetska ali ukrajinska kriza. Zapadlost kreditov, odobrenih za ta namen, ne sme preseči zadnje zapadlosti kreditov, odobrenih znotraj ukrepa, ki so namenjeni za financiranje gospodarskih subjektov, ki jih je prizadela epidemija COVID-19.

(2) Ne glede na peti odstavek 106.f člena ZJF se s sredstvi za izvajanje ukrepa iz prejšnjega odstavka poleg investicij v tehnološko razvojne projekte financira tudi druge investicije ali obratna sredstva (stroški materiala, drobnega inventarja, trgovskega blaga, storitev ter stroški dela in stroški povezani z delom).

(3) Znotraj ukrepa iz prvega odstavka tega člena SID banka zagotovi ločeno evidentiranje kreditov, sklenjenih za namen financiranja gospodarskih subjektov, ki jih je prizadela epidemija COVID-19, in za namen omilitve posledic kriznih razmer za gospodarstvo. V okviru namena omilitve posledic kriznih razmer za gospodarstvo SID banka zagotovi tudi ločeno evidentiranje kreditov za investicije, obratna sredstva ali za oboje hkrati.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

52. člen

(vzpostavitev aplikacije za oddajo vloge)

(1) Pristojni organ vzpostavi aplikacijo za oddajo vloge za dodelitev pomoči za gospodarstvo iz drugega odstavka 12. člena tega zakona do 13. februarja 2023.

(2) Pristojni organ na spletni strani objavi obvestilo o vzpostavitvi aplikacije za oddajo vloge iz prejšnjega odstavka.

(3) Do vzpostavitve aplikacije iz prvega odstavka tega člena in do 30. junija 2023 pristojni organ omogoči informativni izračun upravičenosti do pomoči za potrebe izvedbe ukrepov iz III. dela tega zakona.

53. člen **(objava navodil, pravil, rokov in kalkulatorja)**

Pristojni organ na spletni strani objavi navodila in pravila za dostop in za oddajo vlog ter natančne roke za začetek in konec oddajanja vlog iz drugega odstavka 12. člena tega zakona, in kalkulatorja iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona do 13. februarja 2023.

54. člen **(vzpostavitev sistema za elektronsko izmenjavo podatkov)**

(1) Pristojni organ skladno z drugim odstavkom 16. člena tega zakona predpiše vrsto in obliko podatkov ter način elektronske izmenjave podatkov z operaterji in dobavitelji iz tretjega, četrtega in petega odstavka 16. člena tega zakona v enotni obliki do vključno 1. marca 2023.

(2) Do vzpostavitve elektronske izmenjave podatkov iz prejšnjega odstavka se podatki iz tretjega, četrtega in petega odstavka 16. člena tega zakona pristojnemu organu zagotavljajo v drugačni elektronski obliki.

(3) Pristojni organ na spletni strani objavi dan vzpostavitve sistema za elektronsko izmenjavo podatkov v enotni obliki iz prvega odstavka tega člena.

55. člen **(odstopanje od določbe 9. člena)**

Če Evropska komisija ne izda pozitivne odločbe iz drugega odstavka 4. člena tega zakona v zvezi s prvim stavkom drugega odstavka 9. člena tega zakona, upravičenčev EBITDA v upravičenem obdobju, vključno s skupno pomočjo, ne sme presegati 70 odstotkov njegovega EBITDA v letu 2021.

56. člen **(seznam odjemalcev)**

Operaterji iz tretjega odstavka 16. člena tega zakona posredujejo seznam odjemalcev iz četrtega odstavka 3. člena tega zakona pristojnemu organu do vključno 31. januarja 2023. Seznam odjemalcev vsebuje navedbo firme in matične številke odjemalca iz četrtega odstavka 3. člena tega zakona.

57. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

EPA 480-IX

Državni zbor
Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica